

ZALECENIE KOMISJI**z dnia 18 czerwca 2019 r.****w sprawie projektu zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu w Estonii obejmującego lata 2021–2030**

(2019/C 297/06)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (UE) 2015/652 oraz uchylecia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013⁽¹⁾, w szczególności jego art. 9 ust. 2,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Przepisy rozporządzenia (UE) 2018/1999 zobowiązują każde państwo członkowskie do przedłożenia Komisji projektu swojego zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, obejmującego okres od 2021 r. do 2030 r., zgodnie z art. 3 ust. 1 oraz załącznikiem I do tego rozporządzenia. Pierwsze projekty zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu miały zostać przedłożone do dnia 31 grudnia 2018 r.
- (2) Estonia przedłożyła projekt zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu w dniu 28 grudnia 2018 r. Przedłożenie tego projektu planu stanowi podstawę i pierwszy etap procedury iteracyjnej z udziałem Komisji i państw członkowskich, służącej finalizacji zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu, a następnie ich wdrażaniu.
- (3) Przepisy rozporządzenia (UE) 2018/1999 zobowiązują Komisję do przeprowadzenia oceny projektów zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu. Komisja dokonała kompleksowej oceny estońskiego projektu zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, uwzględniając istotne elementy rozporządzenia (UE) 2018/1999. Ocena ta⁽²⁾ jest publikowana wraz z niniejszym zaleceniem. Poniższe zalecenia oparte są na tej ocenie.
- (4) Zalecenia Komisji mogą dotyczyć w szczególności: (i) poziomu ambicji założeń, celów i wkładów służących zbiorczemu osiągnięciu celów unii energetycznej, a zwłaszcza celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej oraz poziomu elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych, który państwa członkowskie zamierzają osiągnąć w 2030 r.; (ii) polityk i środków odnoszących się do celów na szczeblu państw członkowskich i Unii oraz innych polityk i środków o potencjalnym znaczeniu transgranicznym; (iii) wszelkich dodatkowych polityk i środków, które mogą być wymagane w zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu; (iv) interakcji między istniejącymi i planowanymi politykami i środkami zapisanymi w zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu oraz spójności tych polityk i środków, w ramach jednego wymiaru i między poszczególnymi wymiarami unii energetycznej.
- (5) Opracowując swoje zalecenia, Komisja uwzględniła, z jednej strony, potrzebę zsumowania określonych, ujętych ilościowo planowanych wkładów wszystkich państw członkowskich, by ocenić poziom ambicji na szczeblu Unii, a z drugiej strony to, że państwo członkowskie musi mieć wystarczająco dużo czasu na należyte rozważenie zaleceń Komisji przed finalizacją zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu.
- (6) Zalecenia Komisji dotyczące poziomu ambicji państw członkowskich w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych zostały opracowane według wzoru podanego w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2018/1999, opartego na obiektywnych kryteriach.

⁽¹⁾ Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 1.

⁽²⁾ SWD(2019) 277.

- (7) Jeśli chodzi o efektywność energetyczną, zalecenia Komisji opierają się na ocenie poziomu ambicji na szczeblu krajowym, przedstawionego w projekcie zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, w porównaniu ze zbiorowym poziomem wysiłków koniecznych do osiągnięcia celów Unii, uwzględniając, w stosownych przypadkach, informacje dotyczące szczególnych okoliczności krajowych. Ostateczne wkłady krajowe w dziedzinie efektywności energetycznej powinny odzwierciedlać potencjał oszczędności energii racjonalnych pod względem kosztów oraz powinny zostać wsparte solidną długoterminową strategią na rzecz renowacji budynków oraz środkami służącymi realizacji obowiązku oszczędności energii wynikającego z art. 7 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE⁽³⁾. Państwa członkowskie powinny również wykazać, że należycie uwzględniły zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim”, wyjaśniając w szczególności, w jaki sposób efektywność energetyczna przyczyni się do racjonalnej pod względem kosztów realizacji krajowych celów w zakresie konkurencyjnej gospodarki niskoemisyjnej, bezpieczeństwa dostaw energii oraz rozwiązania problemu ubóstwa energetycznego.
- (8) Rozporządzenie w sprawie zarządzania wymaga od państw członkowskich przedstawienia ogólnego przeglądu inwestycji niezbędnych do osiągnięcia założeń, celów i wkładów określonych w zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu, a także ogólnej oceny źródeł tych inwestycji. Krajowe plany w dziedzinie energii i klimatu powinny zapewnić przejrzystość i przewidywalność polityk i środków krajowych w celu zagwarantowania pewności inwestycji.
- (9) Jednocześnie, w ramach cyklu europejskiego semestru na lata 2018–2019, Komisja położyła silny nacisk na potrzeby inwestycyjne państw członkowskich w zakresie energii i klimatu. Znalazło to odzwierciedlenie w sprawozdaniu krajowym na 2019 r. dotyczącym Estonii⁽⁴⁾ oraz w zaleceniu Komisji dotyczącym zalecenia Rady dla Estonii⁽⁵⁾ w ramach procesu europejskiego semestru. Komisja uwzględniła najnowsze ustalenia i zalecenia wynikające z europejskiego semestru w swojej ocenie projektów zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu. Zalecenia Komisji uzupełniają najbardziej aktualne zalecenia dla poszczególnych państw wydawane w ramach europejskiego semestru. W swoich zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu państwa członkowskie powinny również zapewnić uwzględnienie najnowszych zaleceń dla poszczególnych państw, wydanych w ramach europejskiego semestru.
- (10) Przepisy rozporządzenia w sprawie zarządzania zobowiązują ponadto wszystkie państwa członkowskie do należytego uwzględnienia wszelkich zaleceń Komisji dotyczących projektów zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu, które mają zostać przedłożone do dnia 31 grudnia 2019 r., a jeżeli dane państwo członkowskie nie uwzględni zalecenia lub jego istotnej części, powinno ono przedstawić swoje uzasadnienie i podać je do wiadomości publicznej.
- (11) W stosownych przypadkach państwa członkowskie powinny przekazywać – w swoich zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu oraz ich aktualizacjach w późniejszych latach – te same dane, które przekazują do Eurostatu lub do Europejskiej Agencji Środowiska. Zastosowanie tego samego źródła oraz, w miarę dostępności, statystyk europejskich jest również niezbędne do obliczenia poziomu bazowego na potrzeby modelowania i prognoz. Zastosowanie statystyk europejskich umożliwi lepszą porównywalność danych i prognoz wykorzystywanych w zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu.
- (12) Wszystkie elementy załącznika I do rozporządzenia (UE) 2018/1999 należy uwzględnić w ostatecznym zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu. W tym kontekście należy dokonać oceny makroekonomicznego wpływu planowanych polityk i środków oraz, w możliwym zakresie, ich wpływu na zdrowie, środowisko, zatrudnienie i kształcenie, umiejętności oraz społeczeństwo. Należy zapewnić udział społeczeństwa i innych zainteresowanych stron w przygotowywaniu ostatecznego zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu. Te i inne elementy zostały szczegółowo opisane w dokumencie roboczym służb Komisji publikowanym wraz z niniejszym zaleceniem⁽⁶⁾.
- (13) W ostatecznym planie Estonia powinna uwzględnić wzajemne powiązania między planowanymi politykami i środkami, w szczególności poprzez rozważenie skutków stosowania zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim” dla wymiarów obniżenia emisyjności, bezpieczeństwa energetycznego i wewnętrznego rynku energii. Istotne elementy w tym względzie to: wkład w zakresie efektywności energetycznej na rzecz zmniejszenia zależności od importu energii oraz kompensacja skutków ograniczenia wytwarzania energii elektrycznej z łupków bitumicznych, również w kontekście integracji rosnącego udziału energii ze źródeł odnawialnych i zapewnienia wystarczalności mocy wytwórczych energii elektrycznej w przyszłości. Innym istotnym aspektem jest wpływ zagrożeń związanych ze zmianą klimatu na dostawy energii. Estonia powinna zwrócić szczególną uwagę na ustalenie stanu realizacji oraz skutków polityk i środków, a także na przedstawienie prognoz dotyczących gazów cieplarnianych z podziałem na sektory polityki (system handlu uprawnieniami do emisji, sektory podejmujące wspólny wysiłek redukcyjny oraz sektor użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa). Podobnie założenia w ramach wymiaru badań naukowych, innowacji i konkurencyjności muszą wspierać planowane działania na rzecz innych wymiarów unii energetycznej.

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylecia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ SWD(2019) 1005 final.

⁽⁵⁾ COM(2019) 506 final z dnia 5 czerwca 2019 r.

⁽⁶⁾ SWD(2019) 277.

- (14) W kontekście ostatecznego zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu korzystne byłoby przedstawienie kompleksowej analizy obecnej sytuacji sektora technologii niskoemisyjnych na rynku światowym, uwypuklającej obszary siły konkurencyjnej i potencjalne wyzwania oraz wskazującej wymierne cele na przyszłość, a także polityki i środki służące ich osiągnięciu, z uwzględnieniem odpowiednich powiązań z polityką w zakresie przedsiębiorstw i przemysłu. Mógłby on również zyskać dzięki lepszej interakcji z gospodarką o obiegu zamkniętym, podkreślając jej potencjał w zakresie ograniczenia emisji gazów cieplarnianych.
- (15) Zalecenia Komisji dla Estonii opierają się na ocenie opracowanego przez Estonię projektu zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, publikowanego wraz z niniejszym zaleceniem ⁽⁷⁾,

NINIEJSZYM ZALECA, ABY ESTONIA PODJĘŁA NASTĘPUJĄCE DZIAŁANIA:

1. Wyjaśnienie, w jaki sposób zamierza osiągnąć cel zakładający emisję gazów cieplarnianych na poziomie -13 % w porównaniu z rokiem 2005 w odniesieniu do emisji nieobjętych unijnym systemem handlu uprawnieniami do emisji, w tym rolę przypisaną sektorowi użytkownika gruntów, zmiany użytkownika gruntów i leśnictwa. Wymaga to w szczególności pogłębienia analizy łącznego wpływu planowanych polityk i stosowania zasad rozliczania zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/841.
2. Podbudowanie pożądanego poziomu ambicji w perspektywie roku 2030, zakładającego udział energii ze źródeł odnawialnych wynoszący 42 % jako wkład Estonii w realizację unijnego celu w zakresie energii odnawialnej na 2030 r., szczegółowymi i określonymi ilościowo politykami i środkami, które są zgodne z obowiązkami wymaganymi zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 ⁽⁸⁾, aby umożliwić terminowe i racjonalne pod względem kosztów osiągnięcie tego wkładu. Przedstawienie dodatkowych informacji na temat środków służących osiągnięciu orientacyjnego celu w sektorze ogrzewania i chłodzenia zgodnie z art. 23 dyrektywy (UE) 2018/2001 oraz zapewnienie wprowadzenia odpowiednich środków mających na celu zwiększenie udziału energii odnawialnej w realizacji celu dotyczącego transportu określonego w projekcie planu oraz zgodnych z art. 25 dyrektywy (UE) 2018/2001. Dostarczenie dodatkowych informacji na temat konkretnych środków planowanych w celu zapewnienia w długim okresie zrównoważonego charakteru wykorzystania biomasy w sektorze energetycznym, biorąc pod uwagę istotny wkład biomasy w kontekście całego koszyka energetycznego Estonii. Przedstawienie środków dotyczących ram wspomagających prosumpcję energii ze źródeł odnawialnych i społeczności energetyczne działające w zakresie energii odnawialnej, zgodnie z art. 21 i 22 dyrektywy (UE) 2018/2001, w tym uproszczenia procedur administracyjnych.
3. Zwiększenie poziomu ambicji odnośnie do ograniczenia zużycia energii – zarówno końcowej, jak i pierwotnej – w 2030 r., mając na uwadze potrzebę zwiększenia wysiłków niezbędnych do osiągnięcia unijnego celu w zakresie efektywności energetycznej na rok 2030. Wsparcie tego wysiłku za pomocą polityk i środków, które przyniosłyby dodatkowe oszczędności energii do 2030 r. Ujęcie w ostatecznym planie wszystkich polityk i środków planowanych w celu osiągnięcia zakładanych łącznych oszczędności wraz z realistycznym harmonogramem realizacji oraz wyraźną oceną potrzeb inwestycyjnych.
4. Określenie środków służących zapewnieniu wystarczalności mocy wytwórczych energii elektrycznej w świetle ambitnego celu dotyczącego energii odnawialnej, w tym środków w zakresie odpowiedzi odbioru i magazynowania.
5. Określenie przyszłościowych założeń i celów dotyczących integracji rynku, w szczególności środków na rzecz rozwijania bardziej konkurencyjnych rynków detalicznych oraz zwiększenia poziomu zaangażowania konsumentów na rynku detalicznym.
6. Doprecyzowanie krajowych założeń i celów dotyczących finansowania badań naukowych, innowacji i konkurencyjności, w szczególności w związku z unią energetyczną, które mają być realizowane od chwili obecnej do 2030 r., tak aby można je było łatwo zmierzyć i dostosować pod kątem wsparcia realizacji celów w innych wymiarach zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu. Oparcie tych założeń na konkretnych i odpowiednich politykach i środkach, z uwzględnieniem tych, które mają zostać opracowane we współpracy z innymi państwami członkowskimi, takich jak strategiczny plan w dziedzinie technologii energetycznych.
7. Zintensyfikowanie dobrze już funkcjonujących uzgodnień w zakresie współpracy regionalnej między krajami bałtyckimi (Estonia, Łotwa i Litwa); poszerzenie ich o nowe obszary i rozszerzenie zasięgu geograficznego na kraje nordyckie (Dania, Finlandia, Islandia, Norwegia i Szwecja). Wymiana regionalna powinna koncentrować się na wewnętrznym rynku energii i obszarach bezpieczeństwa energetycznego ze względu na zmiany w systemach elektroenergetycznych uwzględniające większy udział energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, co zwiększy import i eksport energii elektrycznej oraz potrzebę elastyczności systemu, a także na kwestii obniżenia emisyjności sektora transportu i badaniach naukowych.

⁽⁷⁾ SWD(2019) 277.

⁽⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82).

8. Przedstawienie ogólnego przeglądu inwestycji niezbędnych do modernizacji gospodarki poprzez osiągnięcie celów w zakresie energii i klimatu, a także ogólnej oceny źródeł tych inwestycji, w tym odpowiednich zasobów finansowych na szczeblu krajowym, regionalnym i unijnym.
9. Wymienienie zainicjowanych działań i planów na rzecz stopniowego wycofywania dotacji w dziedzinie energii, w szczególności w zakresie paliw kopalnych.
10. Uzupelnienie analizy interakcji z polityką w zakresie jakości powietrza i emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez przedstawienie wpływu różnych scenariuszy na zanieczyszczenie powietrza, dostarczenie bazowych informacji na temat przewidywanych emisji zanieczyszczeń oraz uwzględnienie efektów synergii i kompromisów.
11. Lepsze uwzględnienie aspektów sprawiedliwej i uczciwej transformacji, w szczególności poprzez przedstawienie bardziej szczegółowych informacji na temat wpływu planowanych założeń, polityk i środków na społeczeństwo, zatrudnienie i umiejętności. Dalsze rozwinięcie podejścia do kwestii ubóstwa energetycznego, w tym poprzez podkreślenie wykorzystywania środków w zakresie efektywności energetycznej mających na celu złagodzenie ubóstwa energetycznego zgodnie z wymogami rozporządzenia (UE) 2018/1999.

Sporządzono w Brukseli dnia 18 czerwca 2019 r.

W imieniu Komisji

Miguel ARIAS CAÑETE

Członek Komisji
